

A HTMT HÍREI

Magyarország egyik legértékesebb családi dokumentumgyűjteményével gazdagodott az MTA Könyvtár és Információs Központ

A 19. század egyik kimagasló alakja, a költő, filozófus, kritikus, a hazai folklorsztika megalapozója, Erdélyi János és fia, Erdélyi Pál irodalomtörténész kéziratok hagyatékát T. Erdélyi Ilona, Erdélyi Pál leánya és az ő fiai, Török Ádám és Török Attila döntése nyomán mostantól az MTA Könyvtár és Információs Központ Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye őrzi és gondozza. Ezt a feladatot mind ez ideig T. Erdélyi Ilona irodalomtörténész látta el, aki feldolgozta nagyapja életművét, és munkáiból kilenc vaskos kötetet adott ki. A dokumentumok közül a legértékesebb a 2000 tétel számláló levelezés...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Statisztika: Szlovákiában is csökkent az ipari dolgozók aránya

Bár az elmúlt években országunkban is csökkent az ipari dolgozók aránya, az uniós tagállamokhoz képest sokan dolgoznak a gyárakban és üzemekben Szlovákiában. Azonban országunkban is egyre népszerűbbé válik a szolgáltatási szektor. 2020-ban az Európai Unióban átlagosan a foglalkoztatottak 72,9 százaléka dolgozott a szolgáltatási szektorban. Az ezredforduló óta (2000: 64,6%) folyamatosan emelkedett ez az arány - derült ki az uniós statisztikai hivatal (Eurostat) nemrégiben közzétett jelentéséből. Az összes visegrádi országban bőven az uniós átlag alatt alakult ez a ráta. Lengyelországban és Csehországban (61,1%) volt a legalacsonyabb ez az arány, de Szlovákia (66,1%) és Magyarország (67,2%) is az alsó harmadban helyezkedik el az uniós rangsorban. Míg az ezredfordulón az EU-ban a foglalkoztatottak 26,8 százaléka dolgozott az iparban, 2020-ra 22,5 százalékra esett vissza ez a ráta. Az uniós tagállamok közül Csehországban (35,9%), valamint Szlovákiában és Lengyelországban (mindkettő 31,1%) dolgoznak a legmagasabb arányban az ipari ágazatban a munkavállalók. [...] 2000 és 2020 között 2,2 százalékponttal esett vissza az agrárszektorban dolgozók aránya Szlovákiában, az elmúlt két évtized során folyamatosan csökkent ez a ráta országunkban...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Elnapták az oktatási törvény módosítását

A kormány szerdán, egy formai hiba miatt nem fogadta el az oktatási törvény módosítását, amely meghatározná majd a nemzetiségi iskola fogalmát is. A jogszabályról egyébként a koalícióban megszületett a megállapodás. Így egyelőre nem fogadták el azt a változtatást, amely az ország történetében először bevezetné a nemzetiségi oktatás fogalmát. Branislav Gröhling (SaS) oktatási miniszter kérdésünkre elmondta, az egyik javaslatban egy jogalkotás-technikai problémát találtak, és mivel a három törvénymódosítás egymásra épül, ezért visszavonták azokat. A következő kormányülés augusztus végén várható, a törvénytervezet-csomag valószínűleg akkor kerül újra a kabinet elé. A tárcának a témáért felelős új államtitkára, Svetlana Síthová elmondta, a koalícióban egyezség van a jogszabály-módosítást illetően. „Az ország történetében először kerül sor arra, hogy a nemzetiségi iskolarendszer és az inkluzív nevelés definícióját az oktatási törvényben határozzák meg” – mondta. Az államtitkár szerint a nemzetiségi oktatás kategóriájába fog tartozni a hozzávetőlegesen 700 magyar és a két ruszin tanítási nyelvű intézmény...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Politikum, beszélgetés: A kettős állampolgárság kérdése továbbra is terítéken van

A Korkép.sk Gombaszögön „Túléli a kormánykoalíció a közélet megtisztítását?” című panelbeszélgetés részeként a kettős állampolgárság kérdésének rendezése téma is terítékre került. Király Zsolt, a Korkép.sk főszerkesztőjének vendégei Juraj Šeliga (Za ľudí), Martin Klus (SaS), Igor Kašper (Sme rodina) voltak, a beszélgetésbe Gyimesi György (OLaNO) is aktívan bekapcsolódott. [...] A kettős állampolgárság kérdését az SaS részéről az elmúlt időszakban leginkább a párt külügyi államtitkára, Martin Klus tematizálta. „Annak örülünk, ha ez nem lépi át az emocionális vonalat, és igyekszünk érvelni. Az elmúlt időszakban több konkrét élethelyzetet sikerült megismernem azok részéről, akiknek a kettős állampolgárság tiltása komoly problémákat okozott. Ezért is sürgetjük, hogy változtassuk meg az állampolgársági törvényt, mely 2010 óta komoly problémákat okozott a mindennapokban. Mégpedig olyan formában, hogy az elfogadható legyen a Duna mindkét oldalán” – tette hozzá. [...] “Úgy gondolom, elképzelhető, hogy az állampolgárság felvételéhez nem lesz feltétel az állandó lakhely. Lehet, hogy elég lesz csak az átmeneti lakhelyet feltüntetni...” Forrás: Korkép.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Zelei Miklós: „Mindig van határ, mindig van valami át nem járható”

A második világháború végén elválasztott ikerfalu ma az ukrán–szlovák határon fekszik. A könyv nyomán született Vidnyánszky Attila rendezésében a Zoltán újratemetve című színpadi mű, amelyben néhány meglévő motívumot felhasználva Zelei Miklós új történetet írt az alaphelyzetre. [...] Várakozással telve várom a bemutatót, majd a visszajelzéseket. Személyesen sajnos nem tudok jelen lenni. [...] Az első világháborút lezáró 1919-es saint-germaini békeszerződés értelmében az alsó-ausztriai város, Gmünd egy része az újonnan megalakult Csehszlovákiához került, így született meg České Velenice nevű település – a daliás időkben ott is húzódott tehát vasfüggöny. Abban a városban kell, hogy értsék, hiszen ők maguk is megélték a kettészakítottságot, ha picit más körülmények között is. Mert ugye más volt a végkifejlet: a rendszerváltás azt hozta, hogy mind a két település bekerült az Európai Unióba, majd a schengeni övezetbe. Szabad volt és szabad az átjárás, míg Kísszelmencről és Nagyszelmencről ezt nem lehet elmondani ma sem. [...] Legutóbbi könyve, a Gyilkos idők 2020-ban jelent meg, műfaját tekintve epikus improvizációk, mit jelent ez pontosan?...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép és szoboravatás: Lévárt, Gömör egyik legapróbb települése

Tornaljától északra, a gyors folyású Turóc patak által vágott festői völgyben fekszik Lévárt, Gömör egyik legapróbb települése. Sajnos a falu népessége az elmúlt száz esztendőben harmadára csökkent. Ma már százan sem lakják, de magyar többségét a mai napig megőrizte. [...] Mint ahogyan arról beszámoltunk, Gömör szülőltének és néprajza híres kutatójának, dr. Ujváry Zoltánnak szobrot avattak Lévárton. A július 10-i ünnepi alkalomra a határ mindkét oldaláról érkeztek vendégek. [...] A dél-gömöri Hanva kovácmestere, László Ottó készítette az alkotást. A megannyi vastollból szárnyra kapó turulmadár egy mesterséges kőszirten markolja meg a kardot, méltósággal emlékeztetve a múlt megpróbáltatásaira, hirdetve, hogy erős a magyarság gyökere és élni akarása...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Schönwissner Szépréthy Lilla a Szepességből

„A Szepesség a síkság és hegység éles és közvetlen egysége. A szepesi városkákban százados urbanitás csipkebokor-tüze lobog. Magyarország minden történeti fordulata végighullámozott a Szepességen. De a szepesi polgár két ostrom között szorgalmasan dolgozott, pénzt keresett s épített” – írja apja szülőföldjét felidézve Szalatnai Rezső 1940-ben. Innen származik el a XIX. század végén Szépréti Lilla nagyapja is, aki budapesti tanulmányai befejezése után Brassóban telepszik meg. Unokája évtizedekkel később megírja három nemzedék életregényét, míg férje felkutatja a családfát. Egy olyan „deutsch-ungar” cipszer családot, amely rajtuk kívül is számos jelest adott a magyarságnak. De mielőtt elmélyednénk a cipszerek, s egy cipszer származású szász család életében, s felidézni egy mára teljesen méltatlanul elfeledett (felvidéki kötődésű) író emléket...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Új elnök az ARGE-Népcsoportok élén

Richard Basler lett az ARGE-Népcsoportok intézmény új elnöke. A „Munkaközösség a népcsoportok ügyében – Népcsoportok intézmény Bécs” a héten tartotta meg közgyűlését, amelyen Richard Basler történészt és közgazdászt választották új elnökké. Basler a bécsi cseh népcsoport tagja, valamint a cseh népcsoporttanács tagja és 2002 óta vezetőségi tagja az ARGE-Népcsoportok munkaközösségnek. A munkaközösség új elnöke a burgenlandi-horvát Stefan Pauert váltja le, aki a jövőben is aktív tagja marad az intézménynek. Az ARGE-népcsoportok elnökhelyettese magyar, mégpedig Deák Ernő, az Ausztriai Magyarok Központi Szövetségének egykori elnöke, az MTKEB tagja. Az ARGE elnökségének második magyar tagja Rumpler Diána...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

A minisztériumi támogatás megvonása végett veszélyben az ÖGB magyarnyelvű tanácsadása

A minisztériumi támogatás megvonása az ÖGB Burgenland magyarnyelvű jogi tanácsadójának működését veszélyezteti, közölte csütörtökön írásos közleményében a szervezet. A magyarnyelvű tanácsadást több, mint 100 ezer esetben vették igénybe az elmúlt 20 évben. Az ÖGB Burgenland kétnyelvű szakemberei a munka- és a szociális jog területén segítik eligazodni ügyfeleiket. A telefonos és a személyes tanácsadás is ingyenes volt eddig. Az iroda kiemelt feladta, hogy segítse az Ausztriában munkát vállaló magyarokat jogaik érvényesítésében...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Mobilitási díj: „A jövő sínen van” projekt

Az Osztrák Közlekedési Klub/VCÖ bevette a délburgenlandi „A jövő sínen van” című vasúti projektet az idei 2021-es VCÖ-Mobilitási díjak közé. A „Zukunft auf Schiene/A jövő sínen van” célja, hogy újra beindítsa a 2011-ben megszűnt vasúti összeköttetést Burgenland déli része és Vas megye között. Stefan Marth, Felsőőr város innovációs és gazdasági bizottságának az elnöke beszélt a kezdeményezésről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Felújításra vár a lendvai vár és a Bánffy Központ

Két lendvai kulturális intézmény – a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet (MNMI) és Galéria-Múzeum (GML) – is felújítási munkálatokra készül. Az MNMI által működtetett Bánffy Központ tatarozásának folytatására már keresik a kivitelezőt, a vár felújításának elkezdéséhez készül a szerződés a kultuszminisztériummal. A 2004-ben megnyílt Bánffy Központ már több kisebb felújításon és bővítésen esett át, hiszen a régi polgári ház a Fő utcán szinte folyamatos tatarozást igényel. Az épületet Lendva Község 1998-ban (az üzletrészt), illetve 2002-ben (az egész épületet) adta határozatlan időre díjmentesen bérbe a magyar közösségnek. Az épületben, különösen a Fő utcai üzletrészben szinte állandó gondot jelent a falak nedvessége, így jelentősebb szigetelési beavatkozásra van szükség. [...] A vár és a várfal rendbehozatala és ezáltal a vár helyreállítása már több évtizede égető téma, de sajnos eddig mégis csupán részleges beavatkozásokra került sor (elsősorban az épületbe, ritkábban a vár környékét érintően), és a helyreállítási munkálatok többsége be sem fejeződött...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk >](#)

Támogatás az MMÖNK-nak a szlovén költségvetésből is

A szlovén kormány 100 ezer euró támogatást biztosít a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösségnek (MMÖNK) a Korai Fejlesztő Központ és Nemzedékek Háza építéséhez Radamosban. A társfinanszírozási támogatást a magyar és az olasz nemzetiségi országgyűlési képviselő, illetve a kormány közötti együttműködési megállapodás alapozta meg, melyben a 2020–2022 közötti mandátum időszakára konkrét programokat fogalmaztak meg, köztük a Muravidéken a fejlesztési problémákkal küzdő gyermekek korai kezelésére alkalmas központ létrehozását...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Egy evangélikus lelkész nő élete

Andrejek Györfi Judit evangélikus lelkész nő a dombvidéki Križevciben él lelkész férjével, Andrejek Mitjával és három gyermekükkel, valamint Muraszombatban az evangélikus püspökségen dolgozik. 600 kilométerre él szülőföldjétől, a Nyírségtől. Riportunk segítségével megismerhetik azt a tanulságos utat, amely során a nyírségi magyar lányból a muraszombati szlovén evangélikus gyülekezet lelkész nője lett...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Divatosak a munkaerő nélküli cégek, elfogytak a mesterek

A foglalkoztatási szektor továbbra is ingoványos talajon áll az országban. A szakértők véleménye szerint a szerbiai cégek jelentős része törvényes módon hajlik át az árnyékgazdaság területére. A hivatalos adatok szerint a szerbiai cégek harmadának állítólag nincs bejelentett munkása. A [biznis.rs](#) cikke szerint ilyen vállalatokat elsősorban a nagy- és kiskereskedelem (9578), a feldolgozóiparban (4820), a szakmai, tudományos, innovatív és műszaki tevékenységeket folytató cégekben (3892) és az építőipar (3234) területén találunk. A munkaerő nélküli cégek 99 százaléka mikro vállalkozás, amelyeknek a jövedelme nem haladhatja meg az évi 700 ezer euró jövedelmet, a cégek üzleti vagyona pedig a 350 ezer eurót. Miloško Arsić, a belgrádi Közgazdasági Kar professzora szerint az effajta gazdasági egységek azoknak felelnek meg a leginkább, akik egy bizonyos munkát idejnyelgően szeretnének végezni, majd visszatérnek alapfoglalkozásukhoz. [...] Mivel sok itteni szakember külföldön próbál szerencsét, ez oda vezetett, hogy Szerbiában hiány keletkezett egyes szakmai profilokból, a munkaadók pedig egyre nehezebben találnak szakképesítéssel rendelkező munkaerőt, ezért is ígérik magas fizetést. [...] A szerbiai építőipari vállalatokban jelenleg megközelítőleg 60 ezer munkásra lenne szükség, de ha szemügyre vesszük a társadalmunk összes igényét, akkor ennek a számnak a duplájáról is beszélhetünk, mondta Goran Rodić, a Szerbiai Építésügyi Kamara tagja...” Forrás: Magyaszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Megemlékezés a nándorfehérvári diadal 565. évfordulójára

A nándorfehérvári diadalra emlékeztek Belgrádban. 565 évvel ezelőtt ezen a napon a mai Belgrádot védő seregek megsemmisítő vereséget mértek II. Mehmed török szultán százezres hadaira, akik a nándorfehérvári várat ostromolták. A megemlékezés előtt ismeretlenek romániai trikolór-szalagot és koszorúkat helyeztek el a Kalemegdanon, a nándorfehérvári diadal emlékművénel. A román zászló színeit viselő szalagot és a koszorúkat a magyar-szerb hivatalos megemlékezés előtt eltávolították. A csatában részt vett hősök emlékére a belgrádi Kalemegdanon állítottak fel emléktáblát, amit Magyarország nevében Pintér Attila belgrádi nagykövet, Szerbia nevében pedig Darija Kisić Tepavčević munka- és szociálisügyi miniszter koszorúzott meg. [...] 565 évvel ezelőtt ezen a napon Hunyadi János és csapatai komoly túlerővel szembesültek, mégis képesek voltak védelmezni a várat. A győzelemre a mai napig harangszóval is emlékeznek – mondta az eseményen Pintér Attila, Magyarország belgrádi nagykövete...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Oltási kampány a nemzeti közösségek nyelvén

A koronavírus elleni védőoltás felvételének népszerűsítésére indított kampányt a Szerbiában élő nemzeti közösségek számára a Kisebbségi-Emberi Jogi és Társadalmi Párbeszédért Felelős Minisztérium. A kezdeményezés célja, hogy az immunizáció fontosságának üzenete saját anyanyelvükön jusson el elsősorban a roma és más marginalizált kisebbségi csoportokhoz. A kampány során 17 nyelven összesen 44.700 szórólapot és 1200 plakátot készítettek, amelyeket a nemzeti kisebbségek tanácsainak székhelyein helyeznek el. Emellett 21 rádiós hirdetést és ugyanennyi animációs filmet is készítettek tájékoztatás céljából...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Tanácskozás a kisebbségi médiáról

A kisebbségi nyelveken történő tájékoztatás volt a témája annak a találkozóknak, amelyen a Vajdasági RTV kettes csatornájának szerkesztői és az Európai Műsorsugárzók Uniójának képviselői vettek részt. Az új médiaházunkban megszervezett találkozón a kisebbségi nyelveken történő tájékoztatás jelenlegi helyzetéről és problémáiról, illetve médiaházunk és az Európai Műsorsugárzók Uniója közötti együttműködéséről is szó esett. Az Európai Műsorsugárzók Uniója 55 aktív tagország 75 televízió- és rádióadóját tömörítő nemzetközi szervezet, melyet 1950-ben hoztak létre. [...] Boris Bergant, az Európai Műsorsugárzók Uniójának képviselője: Azoknak az újságíróknak, akik a kisebbségi médiában dolgoznak, még hozzáértőbbnek kell lenniük. Az újságíró feladata, hogy felkutassa a témát, és a közvélemény elé tárja. Ez nem mindig egyszerű...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Takács Izabella, a szabadkai Kosztolányi gimnázium igazgatója

Hosszú, súlyos betegség után, életének 50. esztendejében elhunyt Takács Izabella, a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggyondozó Gimnázium volt igazgatója. Az Újvidéki Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén magyartanári oklevelet, 2010-ben pedig magisztrátust szerzett irodalomtudományokból. Tanulmányait 2010-től a Pécsi Tudományegyetem Alkalmazott Nyelvészet Doktori Iskolájában folytatta, és 2013-ban szerzett abszolutóriumot. Részt vett az Oktatásügyi Minisztérium tantervreformjának kidolgozásában, az 5. osztályos Magyar nyelv tankönyv társszerzője, s emellett mintegy 30 tanulmányt is írt, s számos hazai és külföldi konferencián tartott előadást...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Interjú: Raffai Judit néprajzkutató

Interjú Raffai Judit néprajzkutatóval, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar tanárával, az MTA külső köztestületének tagjával, aki nemrégiben vette át a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését kiemelkedő tevékenysége elismeréseként. [...] „Nem születtem mesélő családban, habár anyukám mesélt nekünk gyermekkorunkban történeteket, melyeket ő talált ki, de nem népmesét. A meghatározó élmény ezen a téren a Magyar Tanszéken végzett tanulmányaim végéhez kötődik, amikor elkezdtem a Csornai Richárd Ökológusok Egyesülete keretében Ludason gyűjteni, és mindjárt az első évben találkoztam Szűcs László ludasi származású, Hajdújárason élő mesemondóval.” [...] Napjainkban kik mondanak mesét? — Hála istennek Vajdaságban is sokan. Felnőttek és gyerekek is. Ennek éltetője nálunk a Kálmány Lajos Népmesemondó Verseny. 2001-ben elindult a Hagyományok Háza, és utána azon belül a mesemondással foglalkozó műhely, ahol minden évben van egy tanfolyam... [...] Önnek van egy adatbázisa, hány mesét tartalmaz? — 841 mese(szöveg) volt eredetileg benne, viszont tovább bővült... [...] A vajdasági mesékről el lehet mondani, hogy ezeken belül a tréfás történetek nagyon dominánsak...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Sakkfesztivál Zentán

Szombaton kezdődött meg a 25. Zentai csata 1697 nemzetközi sakkfesztivál. A nyolcnapos rendezvény keretében négy versenyt szerveznek meg. [...] Simonyi Zoltán titkár, Sakk-klub, Zenta: Nagy örömeinkre négy olyan országból is érkeztek versenyzők, akik az eddigi 24 sakkversenyen még nem vettek részt: [...] Balla Tamás résztvevő: Ez olyan, mint a matematika: gyakorlat teszi a mestert. Tehát minél többet gyakorolsz, annál jobb vagy...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Oroszország jogsértések sorozata miatt bepanaszolta Ukrajnát a strasbourgi bíróságon

Oroszország jogsértések sorozata miatt bepanaszolta Ukrajnát az Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB): a többi között békés lakosok halála, törvénytelen fogva tartás, a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása, a másként gondolkodók üldözése, az orosz ajkú lakosság hátrányos megkülönböztetése és a krími vízszolgáltatás blokádja miatt nyújtott be ellene úgynevezett "államközi panaszt" - közölték orosz hírügynökségek. Hangsúlyozták, hogy ez az első ilyen jellegű panaszbeadvány, amellyel Oroszország

fordult az EJEB-hez egy másik ország ellen. [...] Oroszország külön azt is felpanaszolta, hogy a Mirotvorec ukrán weboldal megsértette az ET-egyezmény több cikkét. [...] Közel negyedmillió ember személyes adatai szerepelnek törvénytelenül a szélsőségesen nacionalista Mirotvorec Központ adatbázisában, közte külföldi újságírók és európai tisztségviselők – közölte a strana.ua hírportál...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Ukrajna és Magyarország megállapodást írt alá a diplomák és tudományos fokozatok kölcsönös elismeréséről

A Miniszteri Kabinet jóváhagyta azt a tervezetet, amely az Ukrajna és Magyarország közötti, az oklevelek és tudományos fokozatok kölcsönös elismeréséről szól. Az erre vonatkozó döntést a kormány a július 21-i ülésén hozta meg, adta hírül az oktatási minisztérium sajtószolgálat. Az irat szerint a rendelet elfogadása azt jelenti, hogy a 9. osztály elvégzéséről szóló ukrán bizonyítványokat egyenértékűvé teszik a 8. osztály elvégzéséről szóló magyar bizonyítványokkal, így gördülékenyebb a tanulmányok folytatása a két ország tanulóinak. ...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Videó: Az Európai Unió Tanácsadó Missziójának ukrajnai képviselőivel találkozott Barta József

Az Európai Unió Tanácsadó Missziójának ukrajnai képviselőivel találkozott Barta József, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke. A bizottság azt vizsgálta, hogy a Kárpátalján élők, illetve a nemzeti kisebbségek mennyire érzik magukat biztonságban szülőföldjükön. Barta József kiemelte: a kárpátaljai magyarok biztonságérzetét és politikai erejét az is csökkenteti, hogy jelenleg nincs parlamenti képviselőjük a kijevi törvényhozásban, illetve a kárpátaljai végrehajtó szervekben sincsenek számukkal arányosan képviseltetve. A KMKSZ alelnöke kiemelte: az Európai Uniónak, illetve az uniós intézményeknek határozottabban kellene kiállniuk az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségek jogaiért, ezáltal az itt élők biztonságérzete is nőne...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Videó: Felvételi hajrá az ungvári magyar intézetben

Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási–Tudományos Intézete 6 szakirányra hirdet felvételt a 2021-2022-es tanévben: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és informatika, fizika és informatika, nemzetközi kapcsolatok, társadalmi kommunikációs és regionális stúdiumok (országismeret), Filológia (Finnugor nyelvek és irodalom, Magyar-angol nyelv, szakfordító). Dr. Zubánics László az UMOTI történelem tanszékének vezetője, az MTA külső köztestületének tagja elmondta, hogy az oktatás nyelve valamennyi szakon magyar nyelvű lesz ...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Bemutatták a Kárpátalja magyar szemmel című útikönyvet

Bemutatták a Kárpátalja magyar szemmel című útikönyvet hétfőn Budapesten. [...] Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke hiánypótlónak nevezte az útikönyvet. Mint mondta, büszkeséggel tölti el, hogy a könyvben számos olyan emlékhely szerepel, amelynek létrejöttéhez az KMKSZ nyújtott segítséget; ilyen a könyv címlapján látható beregszászi Rákóczi-szobor, vagy a vereckei Honfoglalás-emlékmű. A 450 oldalas útikönyv...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Videó: Ungvár első történetírójának bicentenáriumi tárlata

Mészáros Károly, Ungvár történetírója 200 évvel ezelőtt, 1821. július 20-án született. Ebből az alkalomból bicentenáriumi tárlat nyílt Ungváron a Lehoczky Tivadar Kárpátaljai Megyei Honismereti Múzeumban. A megjelenteket Mihajlo Delehan múzeumigazgató üdvözölte, és a vendégek bemutatását követően méltatta a kiemelkedő személyiség életútját, munkásságát, aki életének egy részét Ung vármegyében töltötte, s megírta Ungvár történetét. [...] Ruszin Valéria, a történelmi és honismereti részleg vezetője végigkalkulázta az érdeklődőket a tárlaton, amely a restaurátorok munkájának köszönhetően mintegy időutazásként visszarepíti a látogatókat a XIX. századba...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Mikes Kelemen Hagyományörző Alkotótábor

A koronavírus-járvány enyhülését kihasználva, a Karáczfalvai Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceum területén a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szervezésében idén július 12. és 17. között ismét megrendezték a kilencvenes évek hőskorában jurtatáborként útnak indult Mikes Kelemen Hagyományörző Alkotótábort. [...] A rendezvény évről évre különböző történelmi korszakokkal is megismerteti a gyermekeket. Idén melyekkel foglalkoztak? A honfoglalás, illetve a Rákóczi-szabadságharc korával, tájékoztat dr. Kész Barnabás történész, néprajzkutató, az MTA külső köztestületének tagja, a tábor vezetője. A honfoglalás korához kapcsolódott a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban és Látogatóközpontban tett kirándulás is, ahol a gyerekek megtekintették a Rákóczi-főiskola történelem szakos tanárai és hallgatói által készített cserépegető kemencét, illetve a

vidékünkön feltárt honfoglalás kori magyar régészeti leleteket, s megismerkedtek a honfoglalás és az Árpád-kori magyarok életével, a viseletükkel, a fegyverzetükkel, a hitvilágukkal, a temetkezési szokásaikkal. [...] Az esti tábortüzeknél dr. Kész Margit néprajzkutató, az MTA külső köztestületének tagja honfoglalás kori, illetve Rákóczi-mondákat mesélt...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: A lakosság háromnegyede támogatja az euró bevezetését

Az euróövezeten kívüli uniós tagállamok közül Romániában a legerősebb az euró bevezetésének támogatottsága, a lakosság 75 százaléka üdvözlőné ezt – derül ki egy pénteken közzétett uniós közvélemény-kutatás (Eurobarométer) eredményeiből. A felmérés annak a hét európai uniós tagállamnak a bevonásával készült, amelyek még nem csatlakoztak az euróövezethez, azaz Bulgária, Csehország, Horvátország, Magyarország, Lengyelország, Románia és Svédország. A megkérdezett EU-s polgárok többsége (60 százaléka) úgy véli, az euró bevezetése kedvező hatást fejtett ki azokban az országokban, amelyek már áttértek az egységes valuta használatára. [...] Az Európai Unió (EU) országaiban átlagban 2,2 százalékra csökkent az infláció júniusban az egy hónappal korábban jegyzett 2,3 százalékról; a legnagyobb inflációt Magyarországon, Lengyelországban, Észtországban, Litvániában és Romániában mérték - derül ki az Unió statisztikai hivatalának (Eurostat) adataiból...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Tíz évvel ezelőtt még nem létező állások jelentek meg a romániai munkaerőpiacon

Ételfutár, fuvarmegosztó sofőr, podcastgyártó, teleorvos – egy elemzés szerint többek között ezek az új állások jelentek meg az utóbbi években a technológia gyors fejlődése révén alaposan átalakuló romániai munkaerőpiacon. A munkaerőpiaci elemzés szerint a felgyorsuló életritmus radikálisan módosított az emberek szükségletein és magatartásán. Ezek elvégzéséhez bizonyos esetekben a digitális készségek és az alkalmazkodási képesség fontosabbak, mint a képzettség vagy a tapasztalat. „Jelenleg már számtalan olyan állás van, amelyek betöltéséhez csupán digitális alapismeretekre van szükség...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kiszámíthatatlan a gyógyszerellátás Romániában

Az európai országokban megvásárolható gyógyszerek alig fele kapható meg Romániában – hívta fel a figyelmet hétfőn a Krónikus Betegek Szövetsége. A szervezet nyílt levelében úgy fogalmazott, a hazai betegek kénytelenek „külföldről, szatyrokban behozni az orvosságot”, ami nem elég, hogy sokkal drágább az itthoni árakhoz képest, de ilyen módon még állami támogatásban sem részesülnek. [...] Jogos a krónikus betegek elégedetlensége az egészségügyi minisztérium szerint, a szaktárca éppen ezért arra törekszik, hogy fokozatosan megoldásokat találjon – jelentette ki a Krónikának Vass Levente egészségügyi államtitkár, akit az elmúlt napok elégedetlenségi hullámáról kérdeztük. [...] Jól él a hazai gyógyszeripar: 70 milliárd lejes forgalom. A romániai gyógyszergyártó, -forgalmazó cégek és gyógyszertárak 2020-as üzleti forgalma 2,6%-kal nőtt 2019-hez képest, illetve több mint 100%-kal a 2010-ben jegyezett összeghez képest, mivel 2020-ban 66,6 milliárdos forgalmat valósítottak meg – állította egy szakmai üzleti információszolgáltató cég a pénzügyminisztérium adataira hivatkozva...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Túljelentkezés a tanárok versenyvizsgáján

34 120 jelölt iratkozott fel a rendes tanári állásokra meghirdetett szerdai írásbeli versenyvizsgára, 5190-en közülük az idén kerültek ki az egyetemről. A vizsga 122 tantárgyból zajlik, 118 vizsgáztató központban – tájékoztatott az oktatási minisztérium. Országos szinten összesen 4814 rendes tanári állást hirdettek meg, ezek közül 3500-at városon, 1314-et pedig vidéken – írja az Agerpres. A vizsgázóknak meg kell írniuk legalább a 7-est, hogy egy rendes tanári állást elfoglalhassanak. A helyettesítő tanári állás elfoglalásához elegendő az 5-ös jegy. [...] Az óvások elbírálása előtt 72,90 százalékos az átmenési arány az ideai tanügyi véglegesítő vizsgán, ez több mint 3,5 százalékos növekedést jelent a tavaly jegyzett 69,17 százalékhöz képest – jelentette be szerdán az oktatási minisztérium...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Feltehetően sok ezer magyart nem regisztráltak a tíz évvel ezelőtti népszámláláson

A tíz évvel ezelőtt tartott népszámláláson 1,2 millió magyar nemzetiségű lakost számláltak meg. A 2022-es népszámlálás fontos kérdése, hogy ez a szám miként változott – olvasható a Népszámlálás.ro oldalon. Mint írják, a legutóbbi, 2011-es népszámláláson Románia állandó lakossága 20,1 millió fő volt, amiből mintegy 1,2 millió személyt adminisztratív adatbázisokból (nyilvántartásokból) emelt be az Országos Statisztikai Hivatal a végső adatbázisba, mivel a tényleges összeírás folyamata számos problémába ütközött. Becslések szerint a lakosság mintegy 94 százaléka vett részt valójában a cenzuson. Fontos tudni, hogy az adminisztratív jegyzékekből beemelt személyek nem rendelkeznek etnikummal, anyanyelvvvel, vallással (mivel erről nem nyilatkoztak). Az etnikumukról nyilatkozók körében a romániai magyar lakosság lélekszáma 1 227 623 fő volt, ami a teljes romániai

lakosság 6,5 százalékának felelt meg. A tíz évvel ezelőtti és az azt megelőző, 2002-es népszámlálás között a romániai magyar lakosság hivatalos lélekszáma mintegy 150 ezer fővel csökkent, az aránya viszont alig változott. Romániában 6,6-ról 6,5 százalékra, Erdélyben 19,6-ról 19,0 százalékra csökkent, ami statisztikai szempontból nem számottevő...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi városok a legeredményesebbek a tíz legjobb romániai adminisztráció rangsorában

Kolozsvár és Nagyvárad vezetése a legeredményesebb a városok fenntartható fejlődését szorgalmazó, világszinten jelenlévő UrbanizeHub idei rangsora szerint. A legjobb romániai adminisztrációkat összesítő toplistán a harmadik helyre meglepő módon Resicabánya került. [...] A startup négy évvel azután vette ismét górcső alá a romániai önkormányzatok munkáját, hogy 2017-ben készített egy útmutatót a romániai polgármesterek számára. A mostani rangsor fő kritériumai között szerepelt, hogy mennyire innovatívak az önkormányzatok, ahogyan az is, hogy mennyi európai uniós támogatást voltak képesek lehívni az elmúlt finanszírozási ciklusban. De az is kritérium volt, hogy mennyi az egy főre eső bruttó hazai termék (GDP) egy településen, mekkora a leérettéigizett fiatalok aránya, mennyit tesz ki a helyi adókból befolyó összeg a város bevételeiből, illetve mekkora a lakosság vásárlóereje...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Haragos Zoltán, a marosvásárhelyi fotóművészet ismert személyisége

Életének 92-ik évében elhunyt a marosvásárhelyi fotóművészek szenyorja, Haragos Zoltán. A művészt 2019-ben köszöntötték 90-ik születésnapja alkalmából, amikor a helyi napilap, a Népujság ezt írta róla: „Most ő a legidősebb a marosvásárhelyi fotósok között. Tudatos az írás címében a Fényben, árnyékban szóhasználat, az „öreg” kifejezés az ő esetében mellőzendő, hiszen érdeklődése, kíváncsisága alapján bármelyik fiatallal felveheti a versenyt. Haragos Zoltán marosvásárhelyi kereskedelmi középiskolában érettségizett 1949-ben. 1956-tól kezdődően rendszeresen részt vett romániai és külföldi kiállításokon, összesen 438 nemzetközi és 246 romániai kiállításon. 18 egyéni kiállítása volt. A Transindex az Azopannel együttműködésben készült sorozatának részeként mutattuk be Haragos Zoltán munkásságát, itt olvashatják el a cikket...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Erdélyi rekordok születtek a járvány alatt fellendült műtárgypiacon

A műkereskedelem azon kevés üzletágak egyike, amelyek fellendültek a koronavírus-járvány alatt. A kolozsvári Quadro Galéria nemrég zárult nyári aukcióján újabb szerzői rekord született: 11 ezer euróért kelt el Nagy Albert erdélyi festőművész 1962-es Tél című munkája, amely egy évtizede legfeljebb a harmadát érte volna. Erdély egyetlen aukciós háza, a Quadro Galéria épp 2020 tavaszán, a karanténidőszak kezdetén zárta addigi legsikeresebb online aukcióját, egy évvel később pedig minden addiginál magasabb áron, a kikiáltási ár háromszorosáért, 36 ezer euróért adta el Fülöp Antal Andor Margit hűgom című festményét, valamint 12 ezer euróért Mattis Teutsch János egy művét, amely az utóbbi évtized legmagasabb összegért eladott akvarellje lett. Az aukciós ház igazgatója, Székely Sebestyén György művészettörténész szerint az online vásárlások általában fellendültek a karantén alatt, a Quadro pedig már korábban is online bonyolította évi 2-3 árverését, így ki tudta elégíteni a megnövekedett keresletet. Az újonnan érkezett vásárlók nagy része nem nagybefektető, hanem olyan jó jövedelemmel rendelkező 30-40 év körüli fiatal, aki művészeti igénnyel rendelkezik, és „szeretné jó dolgokba fektetni a pénzét”, véli a szakértő, aki hozzátette, az aukciók 2008-as indulásakor még a középkorú réteg volt a fő célközönségük, és az ő kulturális igényeik határozták meg a galéria mozgásterét is...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Nagyváradra érkezett a Bolyai Nyári Akadémia

A család és iskola együttműködéséről, és annak jó gyakorlatairól zajlik továbbképzés július 19–23. között pedagógusok számára a Bolyai Nyári Akadémián, amelynek váradi helyszíne a Partiumi Keresztény Egyetem. „A Bolyai Nyári Akadémiát 1993 óta szervezi meg a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ), ez a huszonkilencedik alkalom – nyilatkozta lapunknak Demeter Emőke, a Partiumi Oktatási és Módszertani Központ (RMPSZ) vezetője. Az idei akadémia A pedagógusi együttműködések lehetőségei és módszerei az iskolában címet viseli. A váradi továbbképzésen tizenöt pedagógus vesz részt Erdély több pontjáról. [...] Az eheti képzésen dr. Erdei Ildikó, a temesvári Bartók Béla Elméleti Líceum igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja, a Temesvári Nyugati Tudományegyetem óraadó tanára, Makai-Dimény Judit családterapeuta és dr. Pásztor Rita, a Partiumi Keresztény Egyetem oktatója tart/tartott interaktív előadásokat...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Szabó T. Anna, költő

Vannak érzelmek, amelyek kiabálásra készítetnek bennünket és vannak, amelyekről a belső frusztrációnk vagy a társadalmi nyomás hatására egyszerűen csak hallgatunk. A szeretetvágy, a boldogtalanság, a jelentésnélküliség, a bizonytalanság és a bizalmatlanság belülről emészt, kívülről pedig a figyelmetlen szem számára alig észrevehető. Szabó T. Anna költő, író ezeknek a kibeszéletlen érzelmeknek ad hangot idén megjelent Szabadulógyakorlat című harmadik novelláskötetében, amelyről a Transindex könyvesték első napján Albert Antal Orsolya újságíróval és Visky András íróval, dramaturggal beszélgetett Kolozsváron...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Selyem Zsuzsa író a Transindex könyvestéken

Mi történik három "klímabűnöző" transz nővel, ha megkérnek egy kolozsvári U-ultrát, hogy készítsen róluk fotót? Mire emlékezik egy elefánt, miközben öntudatlanságig rágja a poros szénát? Selyem Zsuzsa Az első világvége, amit együtt töltöttünk című novellafüzére kapcsán beszélgettünk a szerzővel a Transindex könyvesték második napján, ahol kiderült, mit gondol a szerző a világvégéről, hogyan helyezkedik bele egy állat perspektívájába, és az is, mi újat tudott meg ő maga a beszélgetés során a szereplőiről, akik a hagyományos narratívák szempontjából sokszor a periférián vannak: bántalmazott nők, melegek, menekültek, állatok. A szerzővel Kulcsár Árpád beszélgett...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Új kiadásban jelentek meg Bánffy Miklós könyvei

Gróf Bánffy Miklós író, politikus, Magyarország külügyminisztere, grafikus, díszlet- és jelmeztervező, színpadi rendező Kolozsváron született 1873-ban. Budapesten végezte tanulmányait, doktori címet szerzett. Több cikluson át országgyűlési képviselő volt, utána négy esztendeig Kolozs vármegye főispánja, 1912-től 1918-ig a budapesti Nemzeti Színház és az Állami Operaház intendánsa. A húszas évek elején Budapesten Bethlen István kormányának külügyminisztere lett, később a Képzőművészeti Tanács elnöke. 1926-ban visszaköltözött Erdélybe, ahol részben kolozsvári palotájában, részben hírneves bonchidai kastélyában élt, ettől kezdve vezető szerepet töltött be az erdélyi magyar kulturális élet mozgalmaiban, így az Erdélyi Helikon szerkesztője is volt. Korábbi műveit a Helikon Kiadó most új kiadásban tárja az olvasók elé. Gróf Bánffy Miklós Erdélyi történet című regénye tíz évet ölel fel a 20. század elejének történelméből: 1904-től az első világháború kirobbanásáig...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kató Emőke színésznő és Zakariás Zalán rendező az UNITER-díjakról

Kató Emőke kolozsvári színésznő és Zakariás Zalán rendező is nagyon örül az UNITER-díjnak – értékelt a Krónikának a két alkotó. A Román Színházi Szövetség a legjobb színésznőnek járó díjat ítélte oda Kató Emőkének, az udvarhelyi színház társulata pedig a Zakariás Zalán rendezte előadásért kapott elismerést. „Tudomásom szerint én vagyok az első romániai magyar színész, aki UNITER-díjat kap egy román nyelvű előadásban való szerepléséért, és ennek módfelett örülök” – mondta Kató Emőke. „Annak is módfelett örülök, hogy egy ilyen szerepet alakíthattam, hiszen összetett, sok „játszánivalót” kínáló szerepről van szó: egy Alzheimer-kóros nőről” – mondta a színművész. Mint fogalmazott, az előadás finom humorral nyúl a leépülés nehéz témájához. [...] Hatalmas összefogás, csapatmunka eredménye volt a Rövidek előadás az udvarhelyi kicsi, de erős csapattól, ez az összefogás példaértékű lehet” – mondta Zakariás Zalán...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)